

Економічний RESTART:
підтримка креативного підприємництва
в деокупованих та прифронтових громадах (в бібліотеках)

Рекомендації

для Сумської міської центральної бібліотеки
імені Т.Шевченка

автори:
Марта Буряк
Тарас Пастущук

2023

В рамках проекту Restart ми відвідали ряд бібліотек в прифронтових та деокупованих територіях України. В кожній бібліотеці ми провели ідеатони разом з працівниками, користувачами бібліотеки та мешканцями міста. Метою цих ідеатонів було подумати над існуючими та можливими функціями бібліотеки, а також попрацювати над імовірними варіантами розвитку бібліотек на майбутнє.

Визначення функціоналу бібліотеки

Сучасні бібліотеки у всьому світі розширюють свій функціонал від традиційного визначення бібліотеки, пов'язаного з літературою, до дещо ширшого і більш відкритого набору функцій. Це зараз актуально і для українських бібліотек, зокрема для Сумської міської центральної бібліотеки імені Т.Шевченка.

На ідеатоні разом з учасниками ми генерували ідеї та старалися дати відповіді на такі питання:

Щоб спонукало вас приходити?

- Сучасне приміщення;
- Багатофункційність;
- Креативні заходи;
- Комфортне спілкування;
- Тематичні молодіжні вечірки;
- Фільмотека для переглядів фільмів;
- Нові, сучасні книги;
- Новини, інформація про події в бібліотеці.

Щоб я б хотів/ла створити/ організувати у бібліотеці?

- Профорієнтаційні зустрічі;
- Курси для громадян;
- Майстеркласи;
- Більше заходів для молоді;
- Зала для йоги;
- Виставкова зала;
- Інформаційни хаб;
- Коворкінг зону;
- Лаунж зону;
- Зону для настільних ігор.

Наявність великої площі і багатьох приміщень дає можливість розвинути на базі бібліотеки доволі широкий функціонал, який може закрити важливі для міста сектори. Втім, щоб не розгубитися серед кількості запропонованих активностей, які можна проводити на базі бібліотеки, варто підійти до питання стратегічно і провести більше аналітичної роботи.

Наступним кроком, повинна стати пріоритезація функцій: порядок впровадження, а разом з тим і відсіювання тих, які все ж недоречні в даній бібліотеці.

На нашу думку варто було б проаналізувати глибше роль бібліотеки в контексті міста. Визначаючись із функціоналом, варто позначити громадські функції на карті міста, зрозуміти які з них доречні в бібліотеці, які дублюються іншими закладами, які з них можна впроваджувати у партнерстві, які функції вдало працюють разом, а від яких варто зовсім відмовитись.

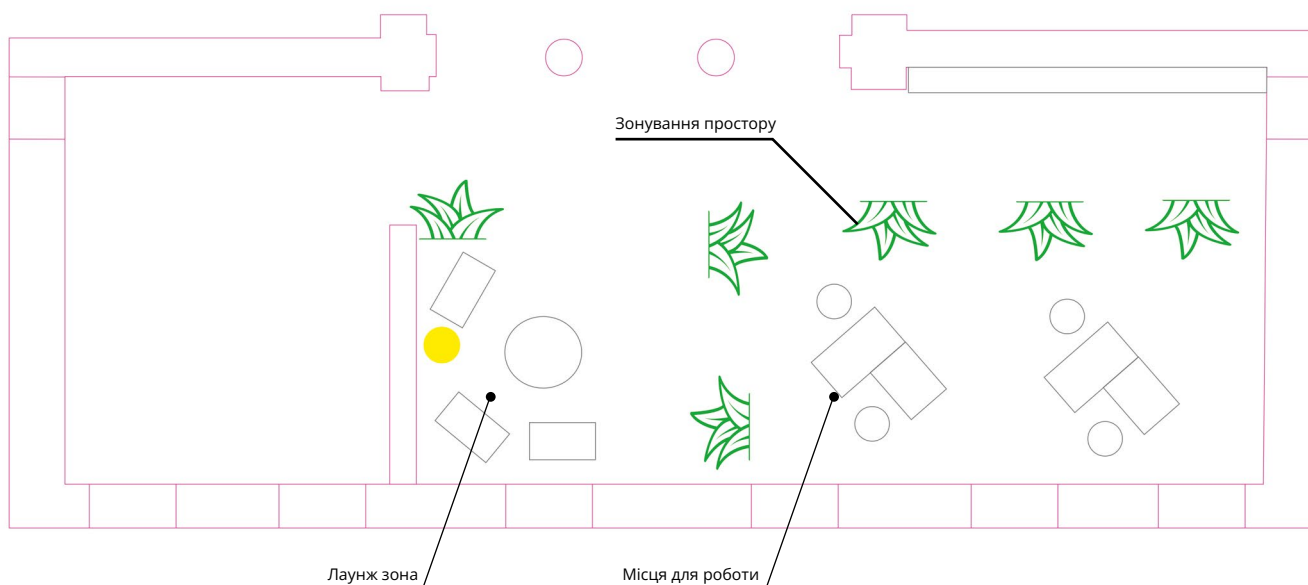
Всі напрацьовані на ідеатоні функції і варіанти перепланування приміщень бібліотеки можуть стати хорошим матеріалом для подальших планів розвитку. Щоб визначити який конкретний варіант планування буде найдоречнішим наразі потрібно повести глибший аналіз функцій.

Створення "вітальні" у просторі першого залу другого поверху як пілотного варіанту переоблаштування

Як пілотний варіант облаштування приміщення ми пропонуємо створити так звану вітальню у просторі першого залу бібліотеки.

Запропоноване наповнення дає можливість створити базовий простір для довільного проведення часу відвідувачами, так звану "вітальню", де можна попрацювати, почитати, зачекати на подію, чи поспілкуватися. Щоб заохотити відвідувачів проводити вільний час у бібліотеці, потрібно осучаснити інтер'єр, щоб він мав змогу конкурувати з іншими місцями для проведення дозвілля в місті.

Для цього, крім закупівлі нових меблів, потрібно відмовитись від застарілого і зайвого наповнення, що є зараз. З простору вітальні, як і з решти бібліотеки, варто прибрати зайве декорування, яке не стосується функції бібліотеки. В приміщенні вітальні зараз багато рослин, які наразі є суто декором, але в такому варіанті розстановки перешкоджають функціонуванню. Ми пропонуємо використати наявну зелень для зонування простору (згідно запропонованої схеми планування).

Забезпечення базових умов комфорту для відвідувачів та персоналу

Яким би не був функціонал бібліотеки, дизайн меблів та інтер'єру, наявність техніки та обладнання, для заохочення відвідувача потрібно насамперед створити гідні базові умови.

З позитивних моментів можна відмітити комфортний температурний режим (принаймні у холодний період року), а також наявність гардеробу.

З моментів, які хочемо заохотити покращити:

- ремонт санвузла;
- забезпечити доступність бібліотеки для маломобільних груп населення.

Облаштування громадського простору перед входом у бібліотеку

Одним з викликів для бібліотеки є також неочевидність входу, а також і погана доступність його для маломобільних груп.

Проект громадського простору варто розробляти на основі попередньої аналітичної роботи, зокрема аналізу міста та простору в контексті міста, а також в контексті району, та з вивченням запиту користувача (відвідувачів бібліотеки та мешканців міста).

Одним з найголовніших завдань проекту громадського простору є підведення користувача до входу, створення інтуїтивно зрозумілої невербальної навігації за допомогою інфраструктурних рішень. І також дуже вагомим завданням є забезпечення доступності для всіх груп населення.

Навігація

Щодо навігації тут потрібно розглядати два рівні: внутрішню та зовнішню.

Зовнішня навігація допоможе вирішити проблему доступу та зробити шлях до бібліотеки більш очевидним для усіх бажаючих потрапити всередину.

Внутрішня спростить потрапляння відвідувачів до потрібного їм залу.

Для зворотнього зв'язку, уточнень, запитань, пропозицій
щодо подальшої співпраці просимо контактувати через
електронну пошту **rubberrcity@gmail.com**

2023